

## GERARD P. BAERENDS

**BAERENDS, Gerard[us] P[ieter]** [wym. Bá:rends, nie: Bérends!] (ur. 1916), wybitny etolog hol., studiował biologię na uniwersytecie w Lejdzie, gdzie w 1941 uzyskał dokotrat na podstawie głębokiej i szerokiej pracy o orientacji przestrzennej, seksualnej i zachowaniu rozrodczym szczyrkliny piaskowej, 1940-1941 był asystentem na tymże uniwersytecie, 1941-1946 pracował jako biolog w Królewskim Instytucie Badań Naukowych, od 1946 do emerytury był profesorem uniwersytetu w Gronigen [wym.: Hroninhen]. Oprócz prac eksperymentalnych szczególnie zasłużył się nauce jako jeden z najwybitniejszych teoretyków biologii, który twórczo rozwinął tinbergenowską teorię instynktu; w szczególności zwrócił uwagę na fakt, że zwierzę dysponuje jakby pulą potencjalnych działań, z których niektóre mogą być wykorzystywane w fazie apetycyjnej przez różne instynkty; por. N. Tinbergen (*patrz Biogramy*).

*Fortpflanzungsverhalten und Orientierung der Grabwespe Ammophila campestris* Jur. Tijdschr. voor Ent., 84, 1941, ss. 68-275; *Specialization of organs and movements with a releasing function*. Symp. Soc. exp. Biol., 4, 1950, ss. 337-360; *Aufbau des tierischen Verhaltens*. W: Küenthals *Handbuch de Zoologie*, Bd. III, Lief. 7; 10 (3), ss. 1-32; *The contribution of ethology to the study of the causation of behaviour*. Acta physiol. pharmacol. neerlandia, 7, 1958, ss. 466-499; *Les sociétés et les familles de poissons*. Coll. int. CNRS, 35 (1950), 1952, ss. 207-219; *Behavior: The ethological analysis of fish behavior*. W: *The Physiology of Fishes*, ed. by M. Brown. New York 1957, ss. 229-269; *Ethological studies of insect behavior*. Annu. Rev. Entomol, 4, 1959, ss. 207-234; *Les fonctions de communication chez les animaux*. Bull. Soc. Sci. Bretagne, 38, 1963, ss. 79-98; *Research programme of the Zoological Laboratory of the University of Groningen*. Arch. néerland. Zool., 16, 1964, ss. 145-148; *The ethological study of internal mechanisms causing behaviour; its possibilities and implications*. Arch. néerland. Zool., 16, 1964 Nş 1, ss. 149-171; *Über einen möglichen Einfluß von Triebkonflikten auf die Evolution von Verhaltensweisen ohne Mitteilungsfuktion*. Z. Tierpsychol., 232, 1966 H. 4, ss. 385-394; *Comparative methods and the concept of homology in the study of behaviour*. Arch. néerland. Zool., 13, 1967, Suppl. 1, ss. 401-417; *The ethological analysis of fish behavior*. W: *Fish Physiology*, ed. by W.S. Hoar and D.J. Randall, vol VI: *Environmental relations and behavior*. New York and London 1971, ss. 279-370; *Moderne Methoden und Ergebnisse der Verhaltensforschung bei Tieren*. Rheinisch-Westfälische Akad. d. Wissenschaften, Vorträge Nş 218, Opladen 1972, ss. 7-34; *The methods of ethology*. Ciencia e Cultura, 27, 1975 Nş 9, ss. 938-942; *On drive, conflict and instinct, and the functional organization of behavior*. Progr. in Brain Res., 45, 1976, ss. 427-447; *The functional organization of behaviour*. Anim. Behav., 24, 1976 Nş 4, ss. 726-738; G.P. Baerends, J.M. Baerends-van Roon: *An Introduction to the Study of the Ethology of Cichlid Fishes*. Behaviour, Suppl. 1, 1950, ss. VII+243; G.P. Baerends, C. Beer and A. Manning [eds.]: *Function and Evolution in Behaviour*. Oxford 1975; G.P. Baerends, R. Bronwer and H. Tj. Waterbolk: *Ethological studies on Lebistes reticulatus (Peters)*. Behaviour, 8, 1955, ss. 249-334; J.M. Baerends-van Roon, G.P. Baerends: *The morphogenesis of the behaviour of the domestic cat, with special emphasis on the development prey-catching*. Verh. koninkl. ned. Akad., 72, 1979, ss. 1-107 (wydane też jako książka: Amsterdam 1979).